

ת"פ 13365/05/15 - מדינת ישראל נגד א ב

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 13365-05-15 מדינת ישראל נ' ב

בפני	כבוד השופטת אליאנא דניאלי
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	א ב

החלטה

כנגד הנאשם הוגשו שני כתבי אישום, אשר הדיון בהם נעשה במאוחד. כתב האישום בת"פ 11524-06-15 מייחס לנאשם 2 עבירות של הפרת הוראה חוקית בניגוד לסעיף 287(א) בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), ועבירת איומים בניגוד לסעיף 192 בחוק העונשין. כתב האישום בת"פ 13365-05-15 מייחס לנאשם 2 עבירות של הפרת צו בית המשפט שנועד להגן על אדם בניגוד לסעיף 287(ב) בחוק העונשין.

הנאשם מוכר למערכת הפסיכיאטרית מהליכים קודמים. במסגרת ההליכים בשני התיקים שבפניי התקבלו בענייניו מספר חוות דעת פסיכיאטריות, ובהן קביעות שונות באשר לכשירותו המהותית והדיונית. לענייניו רלוונטית חוות הדעת האחרונה, מיום 29.10.15, אשר לאורה הסכימו הצדדים כי הנאשם אינו כשיר לעמוד לדין.

בחוות הדעת ובהבהרה לה לא הובהרו דיין ההמלצות הטיפוליות, ואולם בדיון בפניי מיום 3.11.15 הוסכם, גם על ידי הנאשם, כי יינתן צו לאישפוז כפוי. באותו דיון הסכימו הצדדים כי נוכח מסקנות חוות הדעת יופסקו ההליכים בהתאם לסעיף 170 בחוק סדר הדין הפלילי. כן הוסכם כי קיימות ראיות לכאורה בשני התיקים אשר הוגשו כנגד הנאשם, ולפיכך הוסכם כי הנאשם יאושפז בהתאם לסעיף 15(א) בחוק טיפול בחולי נפש (להלן: "החוק").

נוכח הסכמה זו הוריתי באותו מועד על הפסקת ההליכים ועל אשפוז הנאשם, ונקבע כי במחלוקות הקיימות בין הצדדים יוכלו הצדדים להגיש פסיקה משלימה, ותינתן החלטה נפרדת.

הצדדים נחלקו בטיעוניהם באשר למשך תקופת האשפוז המרבית עליה יש להורות. המאשימה עתרה לקבוע תקופת אשפוז מירבית אשר הינה תקופת המאסר הקבועה לצד העבירה החמורה בכל אחד מכתבי האישום בהם הואשם הנאשם, שעה שבא כוחו עתר לקבוע תקופת אשפוז מירבית בת 18 חודשים. כן נחלקו הצדדים בשאלה אם יש מקום לנכות את ימי המעצר מתקופת האשפוז המירבית. שתי סוגיות אלו הינן נושא החלטה זו.

באשר לתקופת האשפוז המרבית - סעיף 15(ד1) לחוק קובע כי בית המשפט לא יקבע את תקופת האשפוז או הטיפול המרפאתי, אלא יורה על התקופה המרבית לאשפוז או לטיפול. נקבע כי תקופה זו "לא תעלה על תקופת

המאסר המרביט, וכי תקופת המאסר המרביט הינה תקופת המאסר הקבועה בחוק לעבירה.

עוד נקבע, בסעיף 15(ד1)(2)(ב) לחוק, כי אם הואשם הנאשם במספר עבירות, תקופת האשפוז לא תעלה על תקופת המאסר הארוכה מבין תקופות המאסר הקבועות בחוק לאותן עבירות.

בצו המצוי בתוספת לחוק, נאמר בין היתר:

"הריני להביא לידיעתך, כי בהתאם לסעיף 15(ד1) לחוק טיפול בחולי נפש התשנ"א - 1981 (להלן- החוק), התקופה המרביט לאשפוז/לטיפול מרפאתי של הנ"ל לא תעלה על תקופת המאסר הקבועה בחוק לצידה של העבירה הנ"ל, או של תקופת המאסר הארוכה מבין תקופות המאסר הקבועות בצידן של העבירות הנ"ל, שהיא __ שנים (החל מיום ביצוע צו בית המשפט) ואם הייתה העבירה כאמור, עבירה שדינה מאסר עולם חובה - 25 שנה."

לשון החוק מאפשרת פרשנות שונה מזו האפשרית לכאורה לפי הצו, שכן לכאורה ניתן לפי לשון החוק לקבוע תקופת אשפוז או טיפול מרביט אשר יכולה להיות פחותה מתקופת המאסר הנקובה בחוק. זאת, לעומת לשון הצו המציין את תקופת המאסר הקבועה בחוק לצד העבירה.

בסוגיה זו ניתנו מספר פסקי דין, חרף הזמן הקצר שעבר מאז תוקן החוק, ובתי המשפט חלוקים באשר לפרשנות הנכונה של החוק.

יצוין כי אך לפני מספר ימים דן בית המשפט העליון בסוגיה זו (בע"פ 6365/15 בענין רוני גולן), מבלי להכריע בסוגיה, נוכח הודעת ב"כ המדינה כי יינקטו הליכים לצורך תיקון החוק באופן שיבהיר את כוונת המחוקק. עם זאת, בית המשפט העליון ציין במסגרת החלטתו כי בדיון הובעה דעתו הלכאורית אשר תמכה בדעה כי קיים שיקול דעת לבית המשפט, תוך אפשרות ל"סמכות מתחדשת".

נוכח דברים אלו איני מוצאת מקום לפרט באריכות את השיקולים בעד ונגד הקביעות השונות. די אם אציין כי אף אם הייתי מוצאת כי קיים לבית המשפט שיקול דעת בכל הנוגע לקביעת תקופת האשפוז המירבית, הרי שבנסיבות תיק זה איני מוצאת כי היה מקום לקצר את תקופת האשפוז בת 4 השנים הנקובה לצד סעיף 287(ב) בחוק העונשין.

ב"כ המאשימה עתרה כאמור כי יינתן צו בכל אחד מהתיקים בהם הועמד לדין הנאשם, אף שגם אליבא דמאשימה יש מקום לחפוף בין שני הצווים המבוקשים. איני מוצאת מקום ליתן 2 צווים נפרדים כאשר שני כתבי האישום הלכה למעשה נידונו יחדיו, ואף סבורתני כי יהא בכך כדי להפוך את הדיון בועדה הפסיכיאטרית למורכב יותר ללא צורך או תועלת ממשיים.

באשר לקיזוז ימי המעצר והאשפוז-ב"כ הנאשם עתר לקזז מתקופת האשפוז המירבית את תקופת המעצר והאשפוז בהם מצוי הנאשם עד עתה. ב"כ הנאשם היפנה לסעיף 15(ד1) לחוק, והסכים כי הסעיף שותק באשר לקיזוז תקופת המעצר. לטענתו, שתיקת המחוקק בענין זה נעשתה מאחר שקיזוז ימי המעצר הוא מובן מאליו, שעה שקיזוז תקופת האשפוז אינה מובנית מאליה. כן תמך טענותיו בע"פ 5738/12 בענין טסגשב, שם הורה בית המשפט על חישוב

תקופת המאסר לה נידון הנאשם החל מיום מעצרו, כך שנכללה בתקופה זו גם תקופה בה היה הנאשם מאושפז מכח סעיף 15 לחוק.

ב"כ המאשימה השאירה לשיקול דעת בית המשפט את השאלה בדבר קיזוז תקופת האשפוז, מכוח סעיף 15(ד1)(3), בעוד שהתנגדה לקיזוז ימי המעצר בטענה כי מהעובדה שהחוק שותק בענין זה נלמדה כוונתו שלא לאפשר את הקיזוז המבוקש.

בכל הנוגע לניכוי תקופת האשפוז, סבורתני כי יש מקום להיעתר לבקשה, וזאת נוכח ס' 15(ד1)(3) לחוק, המאפשר באופן מפורש לבית המשפט לקבוע כי תקופת האשפוז תימנה מתחילת תקופת האשפוז וכי ניתן לקבוע כי תקופות אשפוז שנעשו לפי סעיף 16 לחוק יכללו בתקופה זו.

מנגד, אני מוצאת כי הבקשה לנכות מתקופת האשפוז המירבית את ימי המעצר מערבת בין האשפוז, שהינו כלי טיפולי אשר לא נועד להעניש את הנאשם, לבין המעצר - אשר מטרתו הרחקה ומניעת סיכון.

אני סבורה כי שתיקת המחוקק מלמדת כי הקיזוז הינו מובן מאליו, כטענת ב"כ הנאשם, אלא כי ההפך הוא הנכון וכי לפנינו הסדר שלילי, להבדיל מההסדר המפורש המצוי בס' 15(ד1)(3) כמצוין לעיל. ההסדר המפורש הקיים בחוק עולה בקנה אחד עם ההבחנה בין מטרות ההליך הפלילי למטרות הטיפול, שעה שהבקשה לקזז את ימי המעצר מתקופת האשפוז מירבי חותרת תחת הבחנה זו. שונה הדבר מהסיטואציה **בע"פ טסגשב** שלעיל, במסגרתו היה הנאשם מאושפז לאחר שהופסקו ההליכים בעניינו, ובהמשך נידון למאסר ממושך, ממנו נוכו ימי המעצר והאשפוז. בית המשפט העליון ציין בפסק דינו כי מימד הכפייה שבצו האשפוז מדמה את תקופת האשפוז לפי סעיף 15, מבחינה עניינית, למעצר, ודאי כאשר היה הנאשם בהסתכלות במסגרת המעצר.

בענייננו, כאמור, החלטתי אינה קובעת תקופת אשפוז או מאסר, אלא מגדירה את גבולות תקופת האשפוז בלבד. כמפורט לעיל, מטרת הצו הינה טיפולית, ובכך שונה הצו המוטל במסגרת הליך זה מגזר דין אשר נועד להעניש את הנאשם.

נוכח האמור לעיל אני מורה כי צו האשפוז שניתן בעניינו של הנאשם, בעבור שני התיקים שבכותרת יחדיו, יעמוד בתוקפו לתקופה אשר לא תעלה על התקופה הנקובה בסעיף 287(ב) לחוק - 4 שנים, החל ממועד אשפוזו.

העתק ההחלטה יועבר לצדדים ולפסיכיאטרית המחוזית.

ניתנה היום, י"ז כסלו תשע"ו, 29 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.